

ÄLÄ LUOVUTA,

Missä!

Kääntökirja,
jossa mukana
kaksi uutta
Missä-kirjaa!

TAMMI

HENNA HELMI

SARJASSA ILMESTYNEET:

1. MIISAN KAKSOISAXEL
2. MIISA VOITTA A KULTAA
3. MIISA JA JÄÄPRINSESSA
4. MIISA JA KAIKKIEN AIKOJEN KEVÄT
5. MIISA LUISTELULEIRILLÄ
6. LÄHES TÄYDELLINEN MIISA
7. ÄLÄ LUOVUTA, MIISA!
8. ENTÄ SITTEEN, MIISA?

Henna Helmi

ÄLÄ LUOVUTA,

Missa!

SARJAN SEITSEMÄS OSA

KUSTANNUSOSAKEYHTIÖ TAMMI
HELSINKI

Kiitos tuesta Suomen Kulttuurirahaston Etelä-Pohjanmaan rahaston
Viljo Syreniuksen rahastolle sekä Taiteen edistämiskeskukselle.

Kannen ja ulkoasun suunnittelu: Laura Lyytinen
Copyright © Henna Helmi Heinonen, 2020
Teoskokonaisuus © Tekijä ja Tammi, 2020
Tammi on osa Werner Söderström Osakeyhtiötä
Painettu EU:ssa
ISBN 978-952-04-1198-5

1

HUIPULLE

1.

Se tunne, kun kaikki on hyvin!

Kun on saavuttanut tavoitteensa ja on unelmansa kynnyksellä. Kun monien vaikeuksien jälkeen seisoo vuorenhuipulla ja hymyilee onnellisena.

Juuri siltä Miisasta tuntui, kun ensimmäiset SM-tason valintakilpailut olivat viimein edessä. Vain kaksi yötä ja sitten haave olisi totta: Miisa kilpailisi noviisitasolla taitoluistelun Suomen mestaruudesta.

Matkaa tähän pisteeseen sopi hyvin verrata vuorenrin-teen kipuamiseen. Takana oli noin vuosikymmen luisteluharrastusta, yhteensä kymmeniä tuhansia harjoitustunteja. Etenkin viime vuosina harrastus oli vaatinut yhä enemmän. Harjoitukset piti valita muiden menojen sijaan, joskus kärsivät läksyt, joskus kokeet, ja jopa seurusteluhaaveet olivat saaneet jäädä 14-vuotiaan Miisan urheiluharrastuksen tieltä. Koetuksella oli ollut niin keho kuin pääkin, ja monta kertaa Miisa oli ollut vähällä luovuttaa, päästää irti vuorensenämästä ja jättäytyä roikkumaan turvaköysien varaan.

Mutta silloin hän ei olisi koskaan saavuttanut tätä huipua, jolla hän nyt seiso.

Hienoa mielikuvaharjoittelua, eikö?

Todellisuudessa Miisa ei seissyt vuorenhuipulla. Sen sijaan hän kiristi luistimet, nousi seisomaan pukuhuoneen kumimatolla ja ponnahti ilmaan. Miisa oli juuri nyt elementissään. Yllään hänellä oli turkoosi lyhytohjelmapukunsa. Vielä ei ollut kilpailun aika, mutta pukua tarvittiin puhtaallamenossa eli viimeisessä kilpailuharjoituksessa. Tarkoituksena oli luistella tyhjällä jäällä pelkkä ohjelma, yhden kerran, ikään kuin kilpailuissa. Ei hyppytoistoja, ei askeleiden hiomista, ei käsien asentojen muutosta, vaan yksi ainoa harjoitus kumpaakin ohjelmaa, lyhytohjelma tänään, vapaaohjelma huomenna.

Ja sitten SM-noviisien valintakilpailu. Miisa oli todellakin valmis!

– Mennäänkö?

Lumin tuttu hahmo nousi penkistä Miisan vierelle.

– Mua jännittää, Lumi parahti ravistellen käsiään kuin niitä syyhyttäisi. – Mitä jos mä...

– Älä aloita! Miisa keskeytti.

Lumi oli taipuvainen hermoiluun, joten Miisa tiesi hyvin, miten lause jatkuisi: mitä jos mä unohdan ohjelman, mitä jos mä kaadun, mitä jos mä en osaa mitään...

Lumi vastasi levottomalla hymyllä.

– Mutta...

– Ei mitään muttia, Miisa sanoi napakasti. – Nyt nautitaan!

Sanojensa vakuudeksi Miisa marssi pukuhuoneen ovesta käytävään ja kohti jäähallissa odottavaa kaukaloa. Jään raikas ominaisuus tavoitti nenän, sitten käsivarsia pyyhki viileä ilma ja iho nousi kananlihalle. Kylmyyteen ei tottunut, ei millään, mutta sitä sieti, kun jäätä rakasti.

Kaukalon laidalla odottivat jo valmentajat Alex ja Emppu. Emppu paineli tablettia, etsi sieltä ehkä kuvausohjelmaa, Alex taas avasi juuri kaukalon porttia.

Miisan nähdessään venäläissyntyinen valmentaja hymyili tyytyväisenä.

– Miisa Kurvinen! Aloittaa sinusta.

Jää kiiteli koskemattomana. Se oli pinnoitettu juuri äsken uudelleen, pelkästään ykkösryhmän luistelijoin varten. Miisa astui jälle ensin varoen, mutta sitten hän potkaisi itsensä vauhtiin innolla, ylpeänä siitä, että juuri hän sai rikkoo puhtaasti jään pinnan. Että juuri hänen luistintensa terät piirsivät siihen kuvioita niin, että kohta koko lyhytohjelman voisi lukea hänen jättämistään jäljistä.

– Seuraavaksi luistelee, kuulutti Empun ääni kentän laidalla, ihan niin kuin oikeissa kisoissa, – Miisa Kurvinen!

Halli oli tyhjä. Valmentajien lisäksi vain muut ykkösryhmän luistelijat, heidän muassaan Lumi ja Miisan kaksosveli Matias, saapuivat seuraamaan tätä viimeistä harjoitusta. Miisa liukui silti jäällä kädet ylväästi pystyssä, esittäytyen mielikuvitusyleisölle. Ryhmäläisten hajanaisten aplodien kaiku poukkoili hallin seinästä toiseen, kunnes vaimeni pois.

Oli vain jää ja Miisa, lähes äänetön terien suhina jäätä vasten.

Miisa asettui lyhytohjelman alkupisteeseen, taivutti selkäänsä taaksepäin ja hengitti syvään. Hän oli tehnyt samat elkeet monta kertaa, kokenut kilpailut ja puhtaallamenot monessa kilpailusarjassa, aina pienestä Tintistä lupaavaan Debytanttien sarjaan. Oli tullut menestystä ja epäonnistumisia, mielipahaa ja ilon hetkiä. Monta kertaa kaiken oli pitänyt olla jo kunnossa, mutta silti oli tapahtunut jotain.

Nyt hänen unelmansa, Suomen mestaruudesta kamppaileminen, oli käsin kosketeltavissa.

Se todella tapahtuisi!

2.

Kun Miisa avasi jäähallilta pukuhuoneen käytävälle johtavan oven, joukko nuorempia luistelijoita odotteli käytävässä omaa vuoroaan puhtaallamenoon.

Heidän seassaan oli Miisan 11-vuotias pikkusisko Minttu.

– Miten meni? Minttu uteli molemmilta sisaruksiltaan.

– Ootko sä jossain vahtivuorossa? Matias kysyi tylsty.

– Oon, Minttu vastasi viileästi. – Kaikki haluaa tietää!

– Ihan hyvin meni, Miisa vastasi ohittaessaan porukkaa.

Lumi ei kuitenkaan ollut samaa mieltä.

– Mä en osaa ohjelmaa riittävän hyvin, Lumi toisteli Miisalle ja huokaili välissä terävästi. – Mä en varmasti pääse loppukilpailuun.

– Älä ajattele loppukilpailua vielä, Miisa keskeytti. – Ensin on valintakisat.

– Mä tiedän, Lumi huokaisi ja hymyili anteeksipyyttävästi.

– Mä tiedän kyllä, että loppukisaan on tosi vaikea päästä, ja siksi pitää yrittää parhaansa jokaisessa kilpailussa...

Juuri niin asia oli. Vain edessä hämöttävien valintakilpailujen parhaat etenivät SM-noviisien loppukilpailuun, joten sen ajatteleminen oli ennenaikaista. Ensisijaisen tärkeää oli onnistua juuri valinnoissa. Sarja taso oli kova, ja kenelle ta-

hansa pääsy SM-loppukilpailuun tai seuraavaksi parhaille järjestettävään hopeafinaaliin olisi jo mahtava saavutus!

Mutta sitähan ei ollut tarkoitus vielä miettiä.

Jäähallin viileyden ja urheilusuorituksen pintaan nostaman hien ansiosta ilma tuntui kostean lämpimältä. Miisa, Lumi ja Matias pysähtyivät venyttelemään käytävään, joka täyttyi nopeasti pienempien jutustelusta.

– Meettekö te sinne valintakisoihin autolla vai junalla? joku pienemmistä kysyi.

– Autolla, ja Lumi tulee meidän kyydillä, Minttu ilmoitti.

– Me ollaan koko viikonloppu!

Jännitys värisi äkkiä Miisan iholla, sillä se oli uutta: koko viikonloppu kisoissa. Miisa, kuten myös muut SM-noviiisit, luistelisivat ensi kertaa kaksi ohjelmaa. Kilpailu jakautui siksi kahdelle päivälle: ensin lyhytohjelma lauantaina illalla ja sitten vapaaohjelma sunnuntaina päivällä. Kaksi hotelliötä, koko viikonloppu taitoluistelua.

– Tuleeko sun tyttöystävä katsomaan? tiedusteli yksi nuoremista Matiakselta.

Kysymys aiheutti tirsakuntaa pienempien luistelijoiden keskuudessa.

– Tyttöystävä! joku suhahti ja tuntui pyörittelevän sanaa kielellään kuin harvinaista karkkia.

Miisaakin hymyilytti. Aina kun joku mainitsi tuon sanan Matiaksen posket punehtuivat ja veli silminnähdessä tuskastui. Niin kävi nytkin: Matias puhisi hetken kuin tyhjentyvä ilmapallo, lopetti sitten venyttelyn äkkiseltään ja painui jyskyvin askelein pukuhuoneeseen.

Miisaa Matiaksen kiukkukohtaukset huvittivat, mutta Lumia pojan äyskähtely tuntui raastavan.

ENTÄ SITTEEN,

Mirisa?

An illustration of two young women sitting on a bed in a room. The woman on the left has long brown hair and is wearing a purple sweater and blue jeans. The woman on the right has long blonde hair and is wearing a pink sweater and blue jeans. They are looking at each other. In the background, there is a white desk with a stack of books, a blue dress hanging on a hanger, and several framed photos on the wall.

TAMMI

HELENA HELMI

SARJASSA ILMESTYNEET:

1. MIISAN KAKSOISAXEL
2. MIISA VOITTA A KULTAA
3. MIISA JA JÄÄPRINSESSA
4. MIISA JA KAIKKIEN AIKOJEN KEVÄT
5. MIISA LUISTELULEIRILLÄ
6. LÄHES TÄYDELLINEN MIISA
7. ÄLÄ LUOVUTA, MIISA!
8. ENTÄ SITTEEN, MIISA?

Henna Helmi

ENTÄ SITTEEN,

Missa?

SARJAN KAHDEKSAS OSA

KUSTANNUSOSAKEYHTIÖ TAMMI
HELSINKI

Kaikille
taitoluistelua
rakastaville

Kiitos tuesta Suomen Kulttuurirahaston Etelä-Pohjanmaan rahaston
Viljo Syreniuksen rahastolle sekä Taiteen edistämiskeskukselle.

Kannen ja ulkoasun suunnittelu: Laura Lyytinen
Copyright © Henna Helmi Heinonen, 2020
Teoskokonaisuus © Tekijä ja Tammi, 2020
Tammi on osa Werner Söderström Osakeyhtiötä
Painettu EU:ssa
ISBN 978-952-04-1198-5

1

AINA MENOSSA

1.

Oven kolahdus kaikui koulun tyhjällä käytävällä. Miisa peitti haukotuksen kädellään ja vilkaisi kelloa puhelimen ruudulta. 07:34. Koko koulurakennuksessa ei tuntunut olevan Miisan lisäksi ristin sielua.

Kunpa Miisakin olisi vielä kotona, painamassa herätyskellon torkkunäppäintä!

Opinto-ohjaajan ovella oli hiljaista. Miisa otti esiin puhelimensa.

Miisa kirjoitti:

HUOMENTA

väsyttää

Anton kirjoitti:

sama

paitsi mä oon viel kotona 😊

Miisa kirjoitti:

kiitos sympatiasta

Anton kirjoitti:

😊

mitäs unohdit

Miisa pudotti jalkojensa juureen sekä koulurepun että harkkakassin ja irvisti puhelimelle. Syksyn mittaisen

seurustelutauon jälkeen Miisa ja Anton olivat taas yhdessä, ja Miisa oli totutellut jälleen Antonin naljailuun. Anton valmisteli muuttoa tanskalaiseen jalkapalloakatemiaan, ja yhteinen aika tuntui liian lyhyeltä riitelemiseen.

Anton taisi ajatella samoin, sillä hän lähetti Miisalle vielä haukotteluemojin sekä punastuvan hymiön. Miisa vastasi halausemojilla.

Näytön sammussa ruudulla vilahti opon eilen lähettämä viesti.

Harmi kuulla että unohdit Tetin. Tule perjantaina klo 07:45 niin tavataan ja jutellaan, miten asia järjestyisi.

Miisan vatsanpohjaa kouraisi. Kyllä, hän oli todellakin unohtanut työelämää tutustumisen!

Kyseessä oli viikon mittainen jakso, jota varten Miisan oli pitänyt hankkia itselleen harjoittelupaikka vaikka kaupasta tai isän työpaikalta. Jotenkin se oli vain... jäänyt. Oli ollut joulukuusi ja uusivuosi, eikä lomalla työharjoittelua viitsinyt miettiä, sitten tulivat taitoluisteluharrastuksen loppiaiskilpailut ja koeviikko... Vielä pari pientä nuhaa, keskittyminen lähes tyviin kauden päätöskilpailuihin, ja kas, koko TET-jakso oli jotenkin vain livennyt mielestä.

Tässä nyt siis oltiin! Loppukilpailuihin oli viikko aikaa eikä Miisa olisi halunnut uhrata ajatustakaan kouluasioille, mutta pakko oli. Työelämää tutustuminen alkaisi maanantaina eikä Miisalla ollut paikkaa, mihin mennä.

Samassa käytävän päässä kengänkannat kopisivat kivilattiaan. Miisa ryhdistäytyi kohtaamaan opon, mutta käytävää pitkin kävelikin joustavin askelin nuori, vaaleatukkainen nainen. Miisa tunnisti naisen terveystiedon opettajaksi, Nooraksi.

– Huomenta!

Miisa tunsi Nooran myös taitoluistelijana, sillä tämä oli kauan sitten ollut Miisan idoli ja luisteluseuran parhaimmistoa. Vaikka Noora oli opettanut Miisaa ja muita kasiluokkalaisia koko vuoden, silti Miisa kainosteli hänen lähellään ja tunsi itsensä esikoululaiseksi.

Noora pysähtyi Miisan eteen ja hymyili pirteästi.

– Sulla on kuulemma tapaaminen opon kanssa?

– Joo, Miisa nyökkäsi ja taisteli haukotusta vastaan.

– Mutta sitä ei näy.

– Me sovittiin, että minä hoidan tämän, Noora sanoi napakasti ja työnsi helisevästä nipusta yhden avaimen opon huoneen lukkoon.

Pimeä opohuone oli siisti, kansiot ja kirjat hyllyssä, pöydällä vain tietokone erillisine näppäimistöineen. Huoneessa ei ollut pulpetteja lainkaan, vaan pelkästään suuri opettajan pöytä. Miisa raahautui pöydän ääreen molemmat laukut mukanaan ja Noora sytytti kattovalon.

– Kävitkö jo aamujäällä? Noora kysäisi ja viittoi Miisaa istumaan pöydän ääreen.

– En mä mennyt tänä aamuna jälle, Miisa totesi nyreästi.

– Ei tainnut jäädä vaihtoehtoja? Noora arveli kulmiaan kohottaen. – Olit jättänyt tämän tettihomman aika viime tintaan.

Miisa puraisi huultaan.

– Mulla on loppukisat viikon päästä, hän sanoi anovasti ja toivoi, että Noora entisenä luistelijana käsittäisi.

Nooran ilme oli kuitenkin tutkimaton. Hän kääntyi avaamaan tietokonetta.

Miisa istui tuoliin ja ajatteli aamunhuurteista jäähallia, jossa muu ykkösryhmä parhaillaan harjoitteli. Siellä olivat Miisan kaksosveli Matias, hyvä ystävä Lumi ja nykyisin myös pikkusisko Minttu, joka oli vuodenvaihteessa nostettu ykkösryhmään. Harjoittelu pikkusiskon kanssa ei ollut kovin tyydyttävää, mutta oli se Miisaa ajanut kehityksessä eteenpäin. Hänen oli ihan pakko onnistua esimerkiksi jonkin kolmoishypyn alastulossa ennen pikkusiskoaan, ja nykyisin kolmoistulppi olikin jo varsin lähellä. Se tuli jo yhdelle jalalle, joskus kierroksetkin täytyivät!

Siksi Miisa vieläkin elätteli seitinohutta toivoa, että hän saisi kolmoishypyn ohjelmaansa loppukilpailua varten. Kaikki treenikerrat olisi sitä varten tarvittu – mutta täällä hän nyt vain oli.

Noora kohotti sormensa tietokoneen näytölle.

– Meillä on kyllä paikkoja, joihin voisit vielä lyhyellä varoitusajalla mennä.

– No huh, Miisa huoahiti. – Mä luulin, että joudun tekemään koko viikon jotain läksyjä täällä nurkassa.

Noora virnisti. – No, tässä on etupäässä koulun hommia: käytettyjen oppikirjojen kunnon tarkistusta, pihakatoksen siistimistä, juhlasalin tuolien kunnostusta...

– Just mun unelmatöitä, Miisa kommentoi kitkerästi.

– Sulla oli mahdollisuus hankkia unelmatöitä, Noora napautti. – Mutta sä unohdit.

Miisa päästi pitkän huokauksen. Niin, hän unohti! Koko kahdeksannen lukuvuoden aikana hän oli onnistunut ihan riittävän täydellisesti kaikessa. Koulun arvosanat olivat hyviä ja kiitettäviä, ainuttakaan koetta hän ei ollut unohtanut, ehkä joitain ruotsin sanakoikeita lukuunottamatta. Luistelu-

areenoilla Miisa oli päässyt tavoitteeseensa eli hankkinut loppukilpailupaikan SM-noviisien hopeafinaalissa. Ja hän oli pysynyt melko terveenä ja ainakin järjissään koko vuoden!

Mutta kun yksi ainoa juttu unohtui, siitä sai kuulla kaikilta.

Nyt Noora tuntui tajuavan Miisaa – ehkä hän juuri siksi oli saanut Miisan unohduksen hoitaakseen.

– Mietitään vielä, Noora ehdotti. – Millainen sun unelma-duuni sitten olisi?

Se olikin vaikeampi kysymys. Miisa oli käynyt mielessään läpi muutamia tuttuja ammatteja. Äiti oli osastonhoitaja sairaalassa, isä kehitystyössä makkaratehtaalla, mutta hoitajan vuorotyö ei Miisaa viehättänyt, eikä kyllä makkarankärykään. Miisan veli Matias ja hänen paras ystävänsä Katariina olivat sopineet harjoittelusta läheisessä ruokakaupassa. Anton puolestaan menisi päiväkotiin, kuulemma kummitätinsä avuksi, eikä poika ollut edes vihjaissut, että Miisa voisi tulla myös. Meluisa päiväkotikaan ei tosin tuntunut Miisalle mieluisalta hommalta.

Nooralle Miisa päätyi vastaamaan:

– Musta tuntuu, etten ole oikein keksinyt vielä mitään unelmatyötä.

– Entä taitoluistelu? Haaveiletko sä siitä ammattina?

Miisa kohotti kiinnostuneena kulmiaan.

– Voiko se olla ammatti?

– Maailman huiput ansaitsevat ainakin ihan komeita summia kilpailuilla ja show-esityksiin pääsee joskus Suomestakin, Noora tiesi.

Miisa oli erittäin tyytyväinen, että Noora oli tullut hoitamaan tapaamista opon sijaan. Noora tajusi!

– Ehkä musta tulee siis huippu, Miisa virnisti, vaikka ei ollutkaan kovin tosissaan. Kyllä hän tiesi, että Euroopan ja maailman huipulle oli tunkua, ja itse asiassa arvokisoissa luisteli jo Miisankin ikäisiä tyttöjä. Toki oli mukana paljon vanhempiaakin, joten ainakin teoriassa Miisalla oli vielä aikaa.

Noora ei tyytynyt Miisan epämääräisiin suunnitelmiin. Hänen katseestaan huomasi, että hän aikoi pakottaa Miisan ajattelemaan tulevaisuutta.

– Ei luistelu-ura kuitenkaan kovin pitkä ole, Noora muistutti ja osoitti etusormella itseään. – Minäkin olisin jo liian vanha huipulle.

– En mä kyllä opettajaksi rupea, jos sitä meinaat! Miisa tuiskahti.

Noora hörähti lempeään nauruun.

– En meinaa, hän vakuutteli. – Jokaisella on omat jutunsa. Mutta mitä sä haluat tehdä?

Taas Miisa kohautti olkiaan.

– Keskittyä loppukisoihin, hän ilmoitti. – Luistella.

– Mä alan ymmärtää, miksi unohdit sopia TET-jakson...

– Niinpä!

– Entä valmennus? Noora kysäisi. – Oletko sä käynyt mitään luisteluohjaajan koulutusta tai semmoista?

– En, Miisa sanoi päätään ravistaen. – Mulla ei ole ollut aikaa.

– Harmi! Luistelukoulusta olis voinut löytyä vaikka unelmien tettiapaikka lyhyelläkin varoitusajalla, Noora arveli ja vino hymy kasvoillaan lisäsi: – Ja saisit luistella samalla.

Kello pirahti soimaan käytävällä. Samassa oven takaa alkoi kantautua askeleita, lenkkareiden ja talvisaappaiden kuminaa, naurunhörähdyksiä, kun seiska-, kasi- ja ysiluokkalaiset